

Katrina: 1 jaar later

Dat je in het rijkste land ter wereld woont, blijkt geen garantie op adequate hulp na een orkaan. Dat is de inwoners van New Orleans het afgelopen jaar pijnlijk duidelijk geworden. Hoe is het vier inwonsters na Katrina vergaan en hoe kijken ze terug?

Brandweervrouw Kelly Sponge redde duizenden mensen van de daken

Kenya Walter heeft aan de ramp juist een huis te danken

Monique Louque vangt in een vijfsterrenhotel daklozen op

Lainie Breaux verloor en vond haar pasgeboren baby

KELLY: «IK HIEP MENSEN TUSSEN DE RONDZWEMMENDE KROKODILLEN»

Kelly Sponge is de enige 'brandweervrouw' tussen ruim honderd mannen in Saint Bernard Parish, een middle class buurt net buiten de stad. Tot vorig jaar woonden hier zo'n zeventigduizend mensen, nu is het alsof je in een door god verlaten 'war zone' terecht komt. Hier en daar staan door de overheid verstrekte stacaravans (de zogenaamde 'FEMA-trailers') voor de bouwvallen, een teken dat de bewoners terug zijn. Aan sommige huizen wordt gewerkt, aan de meeste niet, en winkels en restaurants zijn nog steeds gesloten. Boodschappen doen kan alleen in de 'bewoonde wereld', een halfuur rijden verderop. Overal staan kapotte auto's en persoonlijke spullen slingeren rond in wat ooit voortuinen waren.

Kelly: «Toch is er al opgeruimd. Niet door de bewoners, want die zijn voor het overgrote deel nog weg, maar vooral door vrijwilligers uit het hele land. Ik geef ze regelmatig veiligheidsinstructies: ze moeten beschermende pakken dragen en maskers op, want niemand weet precies met wat voor giftige stoffen ze in aanraking komen. Ze halen onder meer de huizen leeg, ontzettend smerig werk door alle verrotting en schimmel. Het is geweldig wat ze doen. En heel hard nodig, want de overheid doet veel te weinig. Dat schokt me het meest van alles: ik dacht altijd dat we in een zorgzaam land leefden, maar ze laten ons gewoon stikken.»

Kelly woont hier al haar hele leven. Voor Katrina bevond ze zich met haar collega's in opperste staat van paraatheid, maar met het rampscenario dat zich na de doorbraak van de dijken afspeelde,

had niemand rekening gehouden. «We hadden een meter water verwacht, het werden er zes. Het water steeg razendsnel, mensen hadden nauwelijks tijd om hun daken te bereiken. We zijn met de brandweer met boten door de straten gaan varen om mensen te redden. Bij elkaar hebben we in een week 2500 inwoners in veiligheid gebracht.

Omdat er geen hulp van buitenaf kwam, moesten we in supermarkten inbreken om iedereen eten te kunnen geven. Tijd om bang te zijn had ik niet, ook niet toen het water ernstig vervuild raakte en levensgevaarlijk werd, omdat er slangen en krokodillen in rondzwommen. Pas na een week had ik voor het eerst weer contact met mijn familie en mijn drie kinderen. Toen bleek dat ons huis totaal was afgebrand door een gaslek.

De maanden erna waren emotioneel heel zwaar. Ik moest niet alleen verwerken wat ik had meegemaakt, ook mijn gezin viel uit elkaar, omdat mijn man en ik al voor Katrina aan het scheiden waren. Hij kreeg het verzekeringsgeld. Zelf woon ik nu in Firefighter Trailertown, op een groot parkeerterrein. Weggaan wil ik niet, ik hoor hier. Bovendien heb ik mijn baan nog. Ik heb ook goede hoop dat er meer mensen terugkomen en dat de buurt dan weer tot leven komt.»

MONIQUE: «ER WONEN NOG STEEDS VIJFTIG MEDEWERKERS IN ONS HOTEL»

Een van de bijzonderste hotels in New Orleans ligt in het French Quarter, het wereldberoemde historische centrum dat gespaard werd door de orkaan. Hier ligt het 120 jaar oude Monteleone. Niet alleen is het een prachtig vijfsterrenhotel, bijzonder is ook dat

de eigenaren vanaf het eerste 'Katrina-moment' hulp geboden hebben aan hun medewerkers, die nergens heen konden (en kunnen). Monique Louque is er directeur personeelszaken. «Er wonen nog steeds zo'n vijftig medewerkers in het hotel. Omdat er geen andere optie is. Ze zijn hun leven kwijtgeraakt, hebben niets om op terug te vallen. Niet alleen hun huizen zijn verwoest, ook hun sociale netwerk is verdwenen. Het is hier net een derdewereldland, men wordt door de regering totaal aan hun lot overgelaten. Wij proberen ze in het hotel een gevoel van zekerheid te geven en ze kansen te bieden, zodat ze hun leven weer kunnen oppakken. Eind vorig jaar liep veel personeel als zombies rond, nog steeds in shock. We hebben toen professionele hulp ingeschakeld. Nog steeds kunnen ze twee keer per week bij iemand terecht. Het blijft moeilijk, voor iedereen, maar het helpt dat we allemaal hetzelfde doormaken.

Zelf woonde Monique met haar moeder in haar ouderlijk huis in Saint Bernard Parish. «Ons huis staat er nog, maar ik heb niet meer geprobeerd om iets te redden. Alles zit onder een dikke laag schimmel. Toch beschouw ik mezelf als een van de gelukkigen, omdat ik met het verzekeringsgeld de hypotheek kon afbetalen. Hulp van buitenaf is hard nodig, omdat veel mensen hun daadkracht kwijt zijn; het is niet te doen voor ze om hun huis weer vanaf de grond op te bouwen. Tijdens het opruimen alleen al worden ze voortdurend met hun persoonlijke herinneringen geconfronteerd. Zelf woon ik nu in een appartement in een ander deel van de stad. Een persoonlijk leven heb ik niet. Mijn werk is het belangrijkste, daar kan ik echt iets betekenen voor anderen.»

KENYA: «IK HEB PROMOTIE GEMAAKT EN KRIJG EEN HUIS»

Kenya Walter (39) werkt in hotel Monteleone en woont met haar omvangrijke familie in een van de 'projects', armoedige, sociale woningbouw net buiten het centrum. Voor Kenya is de orkaan op een vreemde manier positief geweest. «Binnenkort krijg ik een ander, écht huis via Habitat for Humanity (een internationale vrijwilligersorganisatie, die onder meer zorgt voor huizen voor gezinnen in nood, red.). Ik stond op de wachtlijst, maar ben nu al

aan de beurt. Voor Katrina waren ze van plan om veertig huizen in New Orleans te bouwen, dat worden er door de ramp vierhonderd. Bovendien heb ik promotie gemaakt in het hotel: ik geef nu leiding aan de kamermeisjes. De toekomst ziet er goed uit, voor mij, maar ook voor mijn kinderen en kleinkinderen.»

Kenya klinkt nu positief, maar heeft tijdens de ramp behoorlijk wat meegeemaakt. Twee dagen na de orkaan ging ze met haar familie naar de Superdome, het grote overdekte stadion waar de (vooral arme, oude en zwarte) inwoners naar toe moesten om van daaruit met bussen te worden geëvacueerd. Ze moesten er ruim 48 uur wachten. «Het was een nachtmerrie. Het stonk, er was geen water en uitwerpselen zaten zelfs op de muren. Ik heb geen oog dichtgedaan, was doodsbang dat mijn tienjarige dochtertje zou worden verkracht. We zaten boven in het stadion en hoorden beneden schieten. Vlakbij ons stierf een vrouw omdat ze geen medicijnen meer had. Ik probeer er niet meer aan te denken.»

Na de ramp woonde Kenya met haar familie vijf maanden in Houston. «Het was de eerste keer in mijn leven dat ik buiten New Orleans kwam. De school waar mijn dochter naartoe ging was geweldig, een prachtig gebouw. De onderwijzers en kinderen waren ook erg aardig en behulpzaam. Ik ben nu teruggegaan naar het hotel, om te werken, maar mijn dochter is bij familie gebleven om haar schooljaar af te maken.»

LAINIE: «HOE KÓN IK MIJN BABY ACHTERLATEN?!»

Lainie Breaux woonde met haar man Tad en hun vijfjarige zoon Benjamin net een maand in hun zelfgebouwde droomhuis met zwembad in de mooie wijk Lake View, toen Katrina kwam. Een week voor de orkaan beviel ze van haar zoon Zachary. «Hoewel alles na de geboorte goed was met Zachary, moest hij een paar dagen in het ziekenhuis blijven voor tests. Toen de oproep kwam om de stad te verlaten, hebben we hem, na overleg met de artsen, in het ziekenhuis achtergelaten. Tad en ik zijn daarna met Benjamin naar een

HET GOEDE NIEUWS

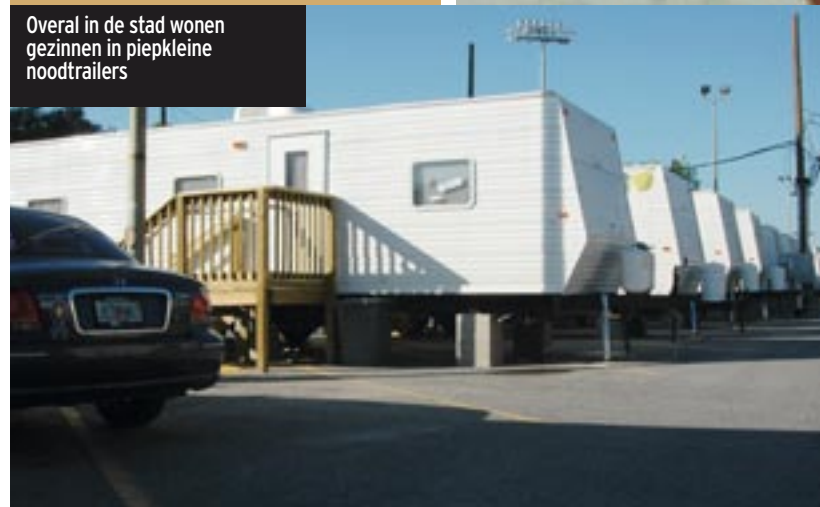
- Op 1 juni werd aangekondigd dat de dijken hersteld zijn op 'Pre-Katrina-sterkte'. De vraag is of dat voldoende is om de stad te beschermen tegen een nieuwe, zware orkaan.
- Half juni maakte president Bush bekend dat hij 10,4 miljard dollar beschikbaar stelt voor herstel, maar de gemeente had toen nog geen duidelijk masterplan wat er met dit geld gaat gebeuren.
- Eind juni werd eindelijk begonnen met het wegslepen van de naar schatting 150.000 beschadigde auto's die overal in de stad staan.
- Veel vrijwilligersorganisaties doen fantastisch werk, zoals het in dit artikel genoemde 'Habitat for Humanity'. Dit zijn de mensen die tot nu toe het verschil maken. Info: www.habitat.org en www.habitat-nola.org

Moedeloos word je van de aanblik van verwoeste en beschimmelde huizen. • Rechts: vrijwilligers moeten een masker op vanwege giftige stoffen

Overal in de stad wonen gezinnen in piepkleine noodtrailers

Waar zijn deze mensen gebleven?

De president heeft met zijn Katrina-aanpak geen vrienden gemaakt

SINDS 29 AUGUSTUS 2005...

- * Is nog niet de helft van de ruim 450.000 bewoners terug.
- * Worden nog regelmatig dode mensen aangetroffen in hun huizen.
- * Zijn de ondergelopen wijken voor het grootste gedeelte nog een puinhoop. De stad beschikt bijvoorbeeld niet over voldoende capaciteit om het grof vuil regelmatig op te halen.

hotel in Houston gegaan. Na de storm wilden we natuurlijk weten hoe het met Zachary was. Op maandagavond belde een van de verpleegsters nog om te zeggen dat hij geëvacueerd zou worden. Daarna hoorden we twee dagen niets. In paniek belden we naar alle ziekenhuizen in vijf staten. Ten einde raad besloten we om die donderdag met een gehuurde helikopter naar New Orleans te gaan. In de tussentijd was er echter een netwerk ontstaan van mensen die ook rondbelden. Zo is Zachary gevonden. Hij bleek naar een ziekenhuis in Foxworth, Texas gebracht te zijn. Een hulporganisatie heeft ons direct naar hem toe gevlogen. Toen we hem weer zagen, kwam ook de piloot binnen die de hele tijd bij hem was geweest. Onze reddende engel, het was bizar om een wildvreemde te ontmoeten die ook een enorme band had met onze piepkleine baby. Natuurlijk vraag ik me nog wel eens af waarom ik hem in hemelsnaam achtergelaten heb, maar niemand had verwacht dat de orkaan zo'n catastrofe zou veroorzaken.

Het was fantastisch hoe behulpzaam iedereen was: we kregen zelfs een huis aangeboden nadat ze ons verhaal hadden gehoord. Ik ben tot eind februari met mijn ouders en de kinderen in Dallas gebleven. Toen ben ik teruggegaan, omdat Benjamin naar een goede school hier in New Orleans kon. Ons huis was op wonderbaarlijke wijze niet beschadigd, de rest van de buurt ligt echter nog steeds in puin. Hoewel ik dat al had gehoord van Tad, vond ik het een enorme schok. Het is hartverscheurend om de huizen van burens binnen te kunnen lopen, de glazen nog steeds op tafel te zien staan en hun kleren beschimmeld in de kasten te zien hangen. Onze logeerkamer is vrijwel permanent bezet. Oude burens komen logeren om dingen te regelen, zoals de verzekering of de verkoop of sloop van hun huis. Het geeft me een goed gevoel om ze hier te kunnen opvangen, maar het is wel zwaar om er nog steeds dagelijks mee geconfronteerd te worden.

Lakeview is nu ook geen omgeving meer waarin ik mijn kinderen op wil laten groeien. Hoe kunnen ze onbezorgd spelen tussen al die 'spookhuizen'? Maar Tad is aannemer en er is nergens meer werk voor hem dan hier. Hoewel dit ons droomhuis was, hebben we een ander huis in een bewoonde buurt gekocht. Als gezin zijn we door alles wat we hebben meegemaakt, hechter geworden, het is nu, na een jaar, het belangrijkste dat ons leven weer normaal wordt.» *